

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.089/2016/5.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Pető Lóránt ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
Plószné dr. Sallai Margit ügyvéd

A per tárgya: rendkívüli felmondás jogellenességének
jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Szolnoki Törvényszék 4.Mf.20.825/2015/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.45/2014/26.

Rendelkező rész

A Kúria a Szolnoki Törvényszék 4.Mf.20.825/2015/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 480.000 (négy száznyolcvanezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 1999. január 1-jétől munkaviszony keretében ügyvezetője volt az alperesnek. Az alperes taggyűlése 2011. február 14-én hozott határozatával a felperest ügyvezetői tisztségéből 2011. február 14-ei hatállyal visszahívta. A taggyűlésen ismertették azon írásbeli előterjesztést, amely a felperessel szembeni kifogásokat tartalmazta, azt a jegyzőkönyvhöz is csatolták, és a felperes képviselőjében eljáró ügyvéd azokra észrevételeket tett. Az alperes a taggyűlési határozaton túl a felperes munkaviszonyának megszüntetésével összefüggésben további intézkedést nem tett.
- [2] A felperes a Szolnoki Munkaügyi Bíróságon nyújtotta be a keresetét felmondási időre járó átlagkereset, végkielégítés megfizetésére kérve az alperest kötelezni. Ezen eljárásban úgy nyilatkozott, hogy nem kívánja fenntartani a munkaviszony jogellenes megszüntetésének megállapítására irányuló kereseti kérelmét. Az elsőfokú bíróság a 60. sorszámú ítéletével a felperes keresetét elutasította a munkaviszony jogellenes megszüntetésére irányuló kereseti kérelem hiányában. A Szolnoki Törvényszék 4.Mf.20.137/2013/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyta. Megállapította, hogy a munkáltató a felperes munkaviszonyát azonnali hatállyal megszüntette, ezért a felperes által kért rendes felmondás anyagi jogkövetkezményei nem alkalmazhatóak.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes jelen perben 2014. február 13-án benyújtott keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes a munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg, és ennek következtében a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (régí Mt.) 100. §-ban foglalt jogkövetkezmények alkalmazandók.
- [4] Hivatkozása szerint a jelen perben benyújtott kereseti kérelme a korábbi perben benyújtotthoz képest nem azonos jog megállapítására irányult, elállása joglemondásnak pedig nem minősül. Az alperes a jogorvoslatról nem tájékoztatta, így kereseti kérelmet 3 éves elévülési időn belül nyújthatott be. A rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása alapján őt megillető járandóságok megfizetésére irányuló igénye 3 éves elévülési időn belül volt érvényesíthető.
- [5] Az alperes visszahívásról szóló intézkedése nem felelt meg a

munkaviszony megszüntetésére megállapított munkajogi rendelkezéseknek. Az írásba foglalást is elmulasztotta a munkáltató, az indokolásnak pedig az Mt. 89. § (2) bekezdésében, az MK. 95. számú állásfoglalásban foglaltaknak kell megfelelnie. Az alperes a rendkívüli felmondás jogát is elkésetten, az Mt. 96. § (4) bekezdésébe ütközően gyakorolta, nem történt meg továbbá a jogorvoslati kioktatás sem.

- [6] Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését, másodlagosan a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint a felperes keresete ugyanazon jog megállapítására irányult, amelyre vonatkozóan korábban már pert indított, elállása folytán nem nyílt meg számára újra a keresetindítás lehetősége.
- [7] Érdemben arra hivatkozott, hogy a korábbi eljárásban feltárt tények bizonyították, hogy a munkáltató intézkedése jogszerű és megalapozott volt. A 2011. február 14-én kelt taggyűlési jegyzőkönyv és a mellékletét képező előterjesztés alapján a felmondás ténye és indokai megállapíthatók, ezeket a felperes részére átadták. A kereseti kérelmet összecszerűségében is vitatta.

Az első- és másodfokú ítélet

- [8] A Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.45/2014/26. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az állam javára kereseti illeték, az alperes javára perköltség megfizetésére.
- [9] Az elsőfokú bíróság az alperes által felhozott indokok alapján a per megszüntetésére nem látott lehetőséget, a felperes keresetét érdemben bírálta el, és azt alaptalannak ítélte.
- [10] A felperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy az alperes a felmondással kapcsolatos írásba foglalási és indokolási kötelezettségének nem tett eleget.
- [11] A bizonyítási eljárás adatai, a meghallgatott tanúk vallomásai alapján jogszerűnek ítélte a munkaviszony azonnali hatályú megszüntetését. A felelős vezetőkkal kapcsolatos felperesi mulasztást tekintette olyan körülménynek, amely okszerűen alátámasztotta a felperes munkaviszonyának megszüntetését.
- [12] A felperes fellebbezése folytán eljáró Szolnoki Törvényszék 4.Mf.20.825/2015/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta kötelezve a felperest az állam javára másodfokú eljárási illeték megfizetésére.
- [13] Rögzítette, hogy a felperes a fellebbezését kizárólag arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság az általa előterjesztett kereseti kérelem ellenére az alperesi intézkedés jogellenességét nem vizsgálta alaki okokból (munkáltatói intézkedés írásba foglalásának elmulasztása, jogorvoslati tájékoztatás hiánya). Ezért a törvényszék kizárólag e körben bírálta felül az elsőfokú

ítéletet.

- [14] Az Mt. 87. § (2) és (3) bekezdésre hivatkozással alaptalannak ítélte az írásbeliség elmulasztására való hivatkozást. Az elsőfokú bíróság vizsgálta és elbírált, hogy alaki okból a felmondás jogellenes-e. Részletezte, hogy miért találta írásba foglaltnak a munkáltatói intézkedést. A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a 2011. február 14-ei taggyűlési jegyzőkönyv tartalmazza az írásbeli előterjesztést, és hogy azt a taggyűlésen ismertették, továbbá az arra tett felperesi képviselői nyilatkozatot is, valamint hogy azt mint a munkaviszony megszüntetést is alátámasztó, a felperesi magatartással kapcsolatos kifogásokat tartalmazó iratot a jegyzőkönyvhöz csatolták. A felperes tehát megismerhette a munkavégzésével kapcsolatos kifogásokat, amelyekre alperes a munkaviszony megszüntetési intézkedést alapította. Az előterjesztés tehát a taggyűlési határozat részét képezte.
- [15] A fentiekből következően a felperes által hivatkozott Mt. 87. § (2) bekezdésének a munkaviszony megszüntetésére irányuló nyilatkozat írásba foglalására vonatkozó kötelező előírása teljesült. Az alperes rendkívüli felmondása írásba foglalt volt és indokolást is tartalmazott, mely tény attól független, hogy a rendkívüli felmondást (taggyűlési határozat) és annak indokolását (írásbeli előterjesztés) nem egy okiratba foglalták. Az ítélkezési gyakorlat alapján a felmondás jogellenességét önmagában nem alapozza meg az, hogyha abban a munkáltató nem ad megfelelő tájékoztatást az ellene igénybe vehető jogorvoslatról. Ennek az a következménye, hogy a munkavállaló a sérelmezett intézkedés ellen az általános 3 éves elévülési időn belül nyújthatja be a keresetlevelét a munkaügyi bírósághoz (BH1995.496., 1998.507.).
- [16] Alaptalanul állította a felperes a Pp. 3. § (2) bekezdésének a megsértését. A felperes a keresetében a munkaviszony megszüntetés jogellenességének a megállapítását kérte. Ennek indokaként terjesztette elő az alaki kifogásait, és hivatkozott az írásba foglalás és indokolás elmulasztására. Az elsőfokú bíróság ezt vizsgálva nem terjeszkedett túl a kereseti kérelmen. A jogviszonyt megszüntető intézkedést formai okból jogszerűnek ítélte, ezért bocsátkozott az indokolás érdemi vizsgálatába, és jogszerűen állapította meg, hogy az alperes rendkívüli felmondása megalapozott. Ezen megállapítást a felperes a fellebbezésében viszont nem támadta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [17] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a kereseti kérelmének helyt adó ítélet meghozatalát kérte. Jogszabálysértésként az Mt. 87. § (2) és (3)

bekezdése, Pp. 3. § (2) bekezdése, 215. § megsértésére hivatkozott. A felperes nem vitatta, hogy a gazdasági társaság ügyvezetőjének visszahívásával a munkaviszonya is megszűnik, de erre csak a Munka törvénykönyve rendelkezéseivel összhangban kerülhet sor. Az alperes azonban a munkaviszonyt megszüntető rendkívüli felmondás külön írásba foglalását elmulasztotta, ennek következtében a nyilatkozat jogellenes, az Mt. 87. § (2) és (3) bekezdésébe ütközik. Erre alapítottnan kérte a 2014. november 24-ével beterjesztett keresetpontosításában a munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítását. Az eljáró első fokú bíróság azonban a Pp. 3. § (2) bekezdésébe, 215. §-ába foglaltakat megsértve ezen Mt. 87. § (2) és (3) bekezdésére alapozott keresetét csupán hivatkozásnak minősítette, és az ügyvezetői tisztségből való visszahívás indokoltságát vizsgálta.

- [18] A törvényszék jogsértően hagyta helyben az elsőfokú ítéletet. A rendkívüli felmondásnak tartalmaznia kell a megszüntetés módját, annak időpontját, indokát és a jogorvoslatról való tájékoztatást. Egy taggyűlési határozat nem tekinthető e fenti követelményeknek megfelelő önálló jognyilatkozatnak. Az Mt. 87. § (2) és (3) bekezdése biztosítja, hogy a munkavállaló ne áttételesen értesüljön a munkaviszonya megszüntetéséről és a jogorvoslat lehetőségéről, módjáról, hanem egy konkrét, a rendkívüli felmondásnak minden „részletezettségét magába foglaló” külön nyilatkozattal.
- [19] Az egyes munkáltatói intézkedésekkel szembeni jogorvoslati lehetőségről szóló tájékoztatási kötelezettség is igazolja, hogy az írásba foglalt taggyűlési határozat nem felel meg a munkáltató általi rendkívüli felmondás írásba foglalása követelményének, hiszen a taggyűlési határozattal szemben bármely érdekelt jogorvoslattal élhetne, továbbá a munkáltatói rendkívüli felmondás nemcsak munkaügyi perben, hanem taggyűlési határozat megtámadásával más bíróság előtt is vitatható lenne.
- [20] A törvényszék figyelmen kívül hagyta a Pp. 215. §-át, mert a kereset nem a munkáltatói intézkedés indokolatlanságára, vagy az indokok valótlanosságára, hanem kizárólagosan az Mt. 87. § (2) – (3) bekezdésben előírt írásbeliség elmaradására hivatkozott. Ennek figyelmen kívül hagyásával a bíróságok a Pp. 3. § (2) bekezdésébe ütközően jártak el.
- [21] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában történő fenntartására, a felperes perköltségben marasztalására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [22] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [23] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 275. § (2) bekezdés alapján csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül. A felülvizsgálati kérelem tükrében arról kellett állást

foglalnia, hogy a munkáltató a rendkívüli felmondás írásba foglalási kötelezettségének eleget tett-e, továbbá hogy a bíróságok a Pp. 215. § (1) bekezdésébe, 3. § (2) bekezdésébe ütközően jártak-e el.

- [24] A felperes a keresetlevelében az Mt. 100. §-ban foglalt jogkövetkezmények alkalmazását kérte a munkáltató által közölt rendkívüli felmondás jogellenessége folytán. A jogellenesség körében a jegyzőkönyv 2. oldal 1. bekezdésében az írásbeliség hiányára, az 5. bekezdésben az intézkedés megalapozatlanságára is hivatkozott. A felülvizsgálati kérelemben megjelölt keresetpontosításban tett azon előadása, miszerint az írásba foglalás nélkül közölt munkáltatói rendkívüli felmondás akkor is jogellenes, ha az „tartalmilag egyébként indokolt, és ezért elvileg jogszerű lenne” (3. oldal 6. bekezdés), a tárgyaláson tett nyilatkozatával összevetve nem értelmezhető akként, hogy csak az írásbeliség elmaradását sérelmezte. Ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (2) bekezdését nem sértette meg, amikor az alaki előírások megtartottságának megállapítását követően a rendkívüli felmondás indokait vizsgálta. Erre vonatkozóan a törvényszék jogszerűen foglalt állást, így a bíróságok részéről a Pp. 215. § megsértése sem állapítható meg.
- [25] A peradatok alapján a felperes az ügyvezetői tisztségét munkaviszony keretében látta el az alperesnél. Az eljáró bíróságok a bírói gyakorlatnak megfelelően vizsgálták, hogy a visszahívásról hozott taggyűlési határozat a vezető tisztségviselő fennálló munkaviszonya megszüntetésére vonatkozó munkajogi rendelkezéseknek megfelelt-e (BH1195.273., 1996.669.).
- [26] A felperes a fellebbezésében az alaki kötöttségre vonatkozó Munka törvénykönyvbeli rendelkezés, az Mt. 87. § (2) - (3) bekezdése és 6. § (3) bekezdése megsértését állította, így jogszerűen vizsgálta csak e körben felül az elsőfokú ítéletet a törvényszék.
- [27] A felperes nem vitatta, hogy a jegyzőkönyvbe foglalt taggyűlési határozatot és annak mellékletét képező, a visszahívását megalapozó indokokat tartalmazó előterjesztést megkapta, így annak nemcsak a tartalmát ismerhette meg, hanem azt ebben a formában, vagyis a taggyűlési határozatot tartalmazó jegyzőkönyvet és előterjesztést okiratként átvette. Ebből a két iratból a rendkívüli felmondásra vonatkozó tartalmi elemek megléte megállapítható. A munkaviszony keretében ellátott ügyvezetői tisztség azonnali hatállyal visszahívással megszűnt, ebből következően a felperes által sem vitatottan a munkaviszonya is megszűnt. Az előterjesztésből megállapíthatók ennek indokai. A jogorvoslati tájékoztatás hiánya pedig a törvényszék helyes jogértelmezése alapján nem teszi a munkaviszonyt megszüntető intézkedést önmagában jogellenessé.
- [28] A bírói gyakorlat szerint a jognyilatkozatokat tartalmuk alapján kell elbírálni és értékelni. A felperes részére írásbeli formában átadott taggyűlési határozat és előterjesztés a fentebb kifejtettek szerint tartalmazza a felperes által ellátott ügyvezetői munkakör azonnali hatályú megszüntetéséről hozott (ügyvezetői tisztségből

történő visszahívás) a munkáltatói jogkör gyakorlójától (alperes taggyűlése) származó döntést, és annak hatályát (2011. február 14.), az előterjesztés pedig ezen döntés indokait. Tartalmában tehát a felperessel közölt munkáltatói intézkedés megfelelt az Mt. 96. § (1) bekezdésben foglaltaknak, a taggyűlési határozat és az annak alapjául szolgáló előterjesztés írásba foglalásával pedig az Mt. 87. § (2) és (3) bekezdésében foglalt kötelezettségének is eleget tett a munkáltató. A mindezzel ellentétes felülvizsgálati érvelés alaptalan.

- [29] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [30] A Kúria a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. Az illetékviselésről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.
- [31] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. szeptember 28.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián
Blanka s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. bíró**

A kiadmány hiteléül:

Nné

tisztviselő